

Ewa Stawicka

Kalendarz brukselski : reguły konkurencji a wykonywanie zawodu

Palestra 46/5-6(533-534), 101-102

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z WOKANDY LUKSEMBURGA

Ewa Stawicka

Kalendarz brukselski*

Reguły konkurencji a wykonywanie zawodu

Przełomowe orzeczenie w sprawie spółek multidyscyplinarnych. Europejski Trybunał Sprawiedliwości uznaje dopuszczalność holenderskiego zakazu odnoszącego się do form wykonywania zawodu

19 lutego 2002 r. Europejski Trybunał Sprawiedliwości wydał długo oczekiwane orzeczenie w sprawie dopuszczalności tworzenia spółek multidyscyplinarnych (tak zwanych MDPs) przez księgowych i adwokatów (<http://www.curia.eu.int> sprawa C-309/99). Europejski Trybunał Sprawiedliwości został poproszony o ocenę, czy przepis uchwalony przez holenderski samorząd adwokacki, zabraniający adwokatom tworzenia wspólnych firm z księgowymi, nie narusza unijnych reguł konkurencji. Wniosek o wydanie orzeczenia wstępnego zrodził się na gruncie sporu pomiędzy firmami Price Waterhouse i Arthur Andersen oraz Holenderską Radą Adwokacką (sprawa ta znana jest pod określeniem „NOVA”). Sąd w Amsterdamie, zwracając się do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości stwierdził, że ograniczenie takie jest wprawdzie zawężeniem swobody wykonywania usług, lecz jest ono usprawiedliwione interesem publicznym. ETS z kolei uznał, że adwokatura holenderska jest zrzeszeniem przedsiębiorstw i że zakaz tworzenia „MDPs” powoduje „efekt ograniczenia konkurencji”. Przepisy będące przedmiotem rozważań wywierają również wpływ na stosunki rynkowe państw członkowskich, jeśli wziąć pod uwagę ponadnarodowy charakter pracy wykonywanej przez ten rodzaj firm. Mimo to, Europejski Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że nałożenie przez holenderską adwokatwę omawianego zakazu było uzasadnione – pomimo skutku wywieranego na

* Opracowane na podstawie nr 3/2002 miesięcznika CCBE wydawanego pod nazwą „Brussels Agenda”.

swobodę konkurencji – ponieważ krok ten został podjęty ze względu na prawidłowość wykonywania profesji adwokackiej.

Europejski Trybunał Sprawiedliwości wypowiada się w kwestii regulacji wysokości wynagrodzeń adwokackich

Tego samego dnia (19 lutego 2002 r.), w którym ETS wydał orzeczenie w kwestii spółek multidyscyplinarnych, ogłoszony został jeszcze jeden werdykt, odnoszący się do zagadnienia wysokości wynagrodzeń adwokackich. (sprawa C-35/99). Sprawa dotyczyła problemu, czy uchwała *Consiglio Nazionale Forense* (włoskiej Naczelnej Rady Adwokackiej) określająca wiążące stawki honorariów za usługi adwokackie wchodzi w zakres objęty regulacją art. 81(1) Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (który to przepis zabrania porozumień przeciwnych swobodzie konkurencji). Włoski organ samorządu adwokackiego jest obowiązany co dwa lata przedstawiać ministrowi sprawiedliwości projekt taryfy, ustanawiającej minimalną i maksymalną wysokość wynagrodzeń za usługi świadczone przez członków palestry. Projekt taki podlega następnie ministerialnej aprobacie, przy wydawaniu której bierze się pod uwagę takie kryteria jak wartość przedmiotu sprawy, ranga sądu przed którym sprawa się toczy, czy też przypuszczalny czas trwania procesu (w sprawach karnych). Europejski Trybunał Sprawiedliwości uznał, że państwo włoskie utrzymuje nieprzerwaną kontrolę nad regulacjami dotyczącymi taryfy wynagrodzeń adwokackich, ponieważ tamtejszy minister sprawiedliwości zachował uprawnienie do ustalania owej taryfy i nadawania jej mocy wiążącej. Taka regulacja prawna leży poza zakresem wspomnianego wyżej art. 81 Traktatu, co jednocześnie oznacza, że włoskie prawodawstwo nie jest w tej mierze sprzeczne z prawem wspólnotowym.